

μου γράμμα. Σήμερα & κλείσω αυτό κι & υπο- γραφτώ καθώς μια φορά στα παλιά μου χρόνια στον «'Ασμοδαόν» όπως σωστά έγινε και είμαι πια

ΧΡΥΣΑΝΘΟΣ ΠΑΛΙΑΠΗΔΑΣ

Ο ΔΡΑΜΑΤΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΩΔΕΙΟΥ ΟΙ ΟΡΟΙ ΤΟΥ

Προκηρύσσεται Ἀβερῶρεος Δραματικὸς Διαγωνισμὸς πρὸς συγγραφήν πρωτοτύπου δράματος, ἔχοντος Ἑλληνικὴν ὑπόθεσιν ἀρχαίαν ἢ νέαν ὑπὲρ τοὺς ἐξῆς ὅρους :

1) Ἔργα εἰς τὸν διαγωνισμὸν εἶνε δεκτὰ τὰ ἀναβιβαζόμενα ἐπὶ σκηνῆς ἐν Ἀθήναις ἀπὸ 1ης Μαρτίου μέχρι 31ης Αὐγούστου 1910. Οὐδὲν ἔργον ἐκ τῶν ἤδη ἐκδοθέντων ἢ παρασταθέντων εἶνε δεκτὸν εἰς τὸν διαγωνισμὸν.

2) Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ μετέσχῳσι τοῦ διαγωνισμοῦ ὀφείλουσι νὰ υποβάλωσι διὰ τῆς Διευθύνσεως τοῦ Ὁδείου εἰς τὴν Ἀγωνοδίκον Ἐπιτροπὴν δέκα τοῦλάχιστον ἡμέρας πρὸ τῆς ἐν Ἀθήναις παραστάσεως τοῦ ἔργου τὸ χειρόγραφον, νὰ καταστήσωσι δὲ πρὸ τριῶν ἡμερῶν γνωστὴν τὴν ἡμέραν τῆς παραστάσεως εἰς τὴν Ἀγωνοδίκον Ἐπιτροπὴν.

3) Ἡ Ἀγωνοδικὸς Ἐπιτροπὴ ἰποτελεῖται ἐκ τριῶν μελῶν ἐκλεχθέντων ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τοῦ Μουσικοῦ καὶ Δραματικοῦ Συλλόγου ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου 1910.

4) Ἡ ἔκδοσις τῆς Ἀγωνοδικῆς Ἐπιτροπῆς θέλει ἀναγνωσθῆ ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Ὁδείου ἐντὸς τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου 1910.

5) Εἰς τὸ βραβευθῆσάμενον ἔργον θέλει ἀπονεμηθῆ 2,000 δραχμῶν ἄθλον, κατ' ἐκλογὴν δὲ τοῦ συγγραφέως θέλει ἐκδοθῆ τοῦτο ἐπιμελείῃ καὶ δαπάνῃ τοῦ Συλλόγου εἰς χίλια ἀντίτυπα ἐκχωρούμενα εἰς τὸν συγγραφέα, ἢ θέλουσι δοθῆ εἰς αὐτὸν 500 δραχ. ἐπὶ πλέον.

6) Ἐὰν δὲν ὑποβληθῆ οὐδὲν ἔργον ὑπὸ τὴν κρίσιν τῆς Ἐπιτροπῆς ἢ δὲν κριθῆ οὐδὲν τῶν ὑποβληθέντων ἕξιον τοῦ βραβείου δύναται ἢ Ἐπιτροπὴ δι' ἠτιολογημένης αὐτῆς ἀποφάσεως ν' ἀναβῆ τὸν Διαγωνισμὸν διὰ τὸ ἐπὶον ἔτος.

Ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν
Γ. Ν. ΝΑΖΟΣ

ΔΗΜ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΤΗΝ ΟΞΩΠΟΡΤΑ

ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΣΚΗΝΗ

Καλλιτεχνικὴ ἔκδοσις τοῦ «Σεράπιου» τῆς Ἀλεξάνδρειας, μετὰ τὴν εἰκόνα τοῦ συγγραφέα.

Πουλιέται στὰ γραφεῖα τοῦ «Σεράπιου» (Revue «Serapion». Alexandrie — Egypte) φρ. 5. Γιά τοὺς συνδρομητάδες τοῦ «Σεράπιου» καὶ τοῦ «Νουμᾶ» φρ. 3.

ΣΤΙΧΑΚΙΑ

Γιά τὴ «Λύρα» καὶ τὸν Πολέμῳ

1.

Τὴ «Λύρα» ἀρπᾶ στὸ χέρι του
τὴν πάει σ' ἕνα σαράφη,
— Κάλυκῃ, ἐκείνος φώναξε
ποῦ ἔσαν πορὰ δὲν κάνει
Κ' ἐρέκαξεν ὁ ποιητῆς
ψιλὴ φωνίτσα βάνει.
— Ἀμάν, γι' ἀντίκα πάρε τὴν
καὶ βάλε τὴν στὸ ράφι.

2.

Ἀνθολογία σ' ἔβαλαν
ποιητικὴ νὰ κάνῃς.
Σοῦ εἶπαν λουλούδια διαλεχτὰ
μὲ προσοχὴ νὰ πάρῃς
Κ' ἐοῦ, ἀχινούς, ξεράγκαθα
μαζὶ μ' ἀνθὸς τὰ βάνεις.
Καὶ λές : — Ἐγὼ μαι ναυτικός·
δὲν εἶμαι περιβόλαρης.
Κ' ἔτσι γενήκαμ θάλασσα
καὶ τέγγῃ κ' ἱστορία,
Κι ἄλλα ζιγᾶς τώρα ψιλὰ
νὰ βγάῃς ἄλλη μία.

3.

Πολέμῳ, στὰ γεράματα
σ' ἀδίκησεν ἡ Μοῖρα,
Καημένε, πόσα κλάματα
σοῦ στοίχισεν ἡ «Λύρα» !
Δὲ γέλασε τὰ χεῖλι σου
μ' αὐτὴ τὴ φασαρία.
Σ' ἐκλάψανε κ' οἱ φίλοι σου
κι ὅσοι δὲν εἶχαν Μοῖρα
νὰ μποῦνε στὸν Παράδεισο
μὲ τὴν Ἀνθολογία
τὶ πήρανε τὴ Λύρα σου
γιὰ τοῦ στραβοῦ τὴ λύρα.
Ὅμως περισσότερο ἔκαμες
νὰ κλάῃ σὺν τῇ χήρᾳ
τὴν Ἐταιρία ποῦ ἐδίασε
παράδες γιὰ τὴ «Λύρα».

ΧΡ. ΒΑΡΛΕΝΤΗΣ

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΤΟ ΣΚΟΛΕΙΟ

3.

ΣΥΝΗΘΕΙΑ ΚΑΙ ΦΥΣΗ.

Ὁ Θύμης σὰ σκόλας καὶ γύρισε στὸ σπίτι, ἐξουθενωμένος ἀπὸ τὴ δοκιμασία ποῦ ὑπόφερε καὶ κτασσοτισμένος ἀπὸ τὴν ἐπήρεια τῆς μαύρης ἐντύπωσης, ποῦ τοῦ εἶχε κάνει ἡ σχολικὴ παράδοση, μὲ πρωτόφαντη ἀποφασιστικὴ δὴλωσε στοὺς οἰκείους τοῦ πῶς δὲ θὰ ζανακπήσῃ πια στὸ σκολεῖο. Οἱ γονιοὶ ἔμωσ τοῦ Θύμη, κατὰ τὴ γνωστὴ συνήθειά δλωνῶ μας, πρῶτα μὲ γλυκύλογα κ' ὑπόσκετες κι ἀμοιβές κ' ὕστερα μὲ φοβέρες, μὲ νηστείες καὶ ξυλισμοὺς τόνε στέλνανε στὸ σκολεῖο. Στὰ χαμένα τὸ φτωχὸ παιδί χτυποῦσε τὸ ποδάρι, στὰ χαμένα πακαλοῦσε τοὺς γονιοὺς του, στὰ χαμένα φώναζε, ἐκλαίε, μέρα τὴ μέρα ἀδυνατίζε, συχαρρωστοῦσε. Στὰ χαμένα, χωρὶς νὰ θέλῃ, ψυχόρημα, ἐξωτερικέψε μὲ καθε μέσο τὴν ἐσωτερικὴ φυσικὴ ἀνάγκη καὶ τὴν ἀκατανίκητη ψυχικὴ τάση, ποῦ κάθε ζωικὸ ὄντο ἔχει πρὸς τὴ λευτεριά. Τίποτα δὲν κατάφερε. Κι ἄμα εἶδε κι ἀπίσκει τὴν ἐπιμονὴ τῶ γονιῶν του στὴν ἀμετάβλητη ἀπόφασή τους, τὸ πήρε γιὰ μοιραῖο τὸ πρᾶμα. Σὰ νὰ κατὰλαβε πῶς μιά ἀνώτερη δύναμη τοὺς πρόσταζε κι αὐτοὺς θέλα νὰ στέλνουνε τὸ δῦστυχο παιδί τους στὸ διαφθορετὸ κείνο τῶ νοῦ, τῆς καρδίας καὶ τοῦ κορμιοῦ. Κι ἀποφάσισε στὸ τέλος μὲ μιὰν ὀδυνηρὴ ψυχικὴ συντριβὴ νὰ σκύψῃ τὸ κεφάλι μπροστὰ στὴν παντοδύναμη θέληση τῆς ἀλύγιστης μοῖρας.

Κι ἔς μὴ θελήσῃ νὰ πῆ κανένας φιλήσυχος νοικοκύρης πῶς τὸ σκολεῖο μας στὴν ἀρχὴ μονάχα δίνει κόπο καὶ πῶς ἀργότερα, ἄμα τὸ παιδί ἀγάλλι ἀγάλλι συνειθίσει, δὲν τοῦ φαίνεται τίποτα καὶ δὲν τοῦ παύει καμὴν πλήξη ἢ πείση. Γιατὶ καὶ μὲν εἶναι γνωστὴ ἡ μεγάλη σπουδαιότητα τῆς συνήθειας κ' ἡ ἀφιλονίκητη ἐπίδρασή της στὴν καθόλου ἀγωγή τοῦ ἀθρώπου καὶ δὲν ὑπάρχει κανεὶς ποῦ νὰ μὴν παραδέχεται πῶς ἡ «ἐξὲς δευτέρα φύσις» ἢ πιὸ καλά, καθὼς ἔλεγε ὁ Wellington, αὐτὴ συνήθεια εἶναι δέκα φορές φύση καὶ πῶς κατὰ τὸν Ἀριστοτέλη (Ἠθ. μεγ. Α' στ' 1186α) ἀπὸ ἦθος ἀπὸ τοῦ ἔθους ἔχει τὴν ἐπωνυμίαν, ἠθικὴ γὰρ καλεῖται διὰ

*) Κοίταξε ἀριθμοὺς 350 καὶ 352.

τῆς περὶ ἕνα γλυκὸ λόγο καὶ νὰ βάλε τὸ χέρι της μέσα στὸ χέρι του καὶ νὰ στηριχθῆ καὶ νὰ μὴν πέσει. Ὡ ! πόσο λαχταροῦσε νὰ δεῖ μπροστὰ της ἕναν ἄνθρωπο καλὸ καὶ τίμιο. Ποῦ νὰ μὴ τὴν πληγώσει καὶ νὰ τὴν λυπηθεῖ.

Ὡ ! πότε νὰ φτάσει ! πότε νὰ φτάσει !..

IX

Ὡς ἀνοίξεν ἀπότομα ἡ πόρτα τῆς σκοτεινῆς καμερούλας, ὁ Γοργίας ποῦ εἶτανε ξεπλωμένος στὸ κρεβάτι, δέχτηκε ἀπάνω του ὅλο τὸ φῶς, ἕνα μεγάλο, ὠμὸ κῆμα φῶς κ' ἐκλαίσε τ' ἀδυνατισμένα τοῦ τὰ μάτια καὶ τραβήχτηκε λίγο στὴν ἠθικωμένη γωνιά, λές καὶ ντραπέτανε.

Ἡ Χρυσούλα χωρὶς νὰ τὸ θέλει ξεστάθηκε κ' ἔρριξε λίγο πίσω τὸ κορμί της, σὰ νᾶθελε νὰ φύγει. Τὸ φῶς πεσμένο ἔτσι ἀπότομα ἀπάνω του, τοῦ ἔδειξε τὴν ἀσκήμια του τώρα, τώρα προπάντων, ποῦ τοῦ βαθύσκαψε ἡ ἀγρύπνια κ' ἡ ἀδιαθεσία τὰ μάγουλα καὶ τοῦβγαλε πρὸ ὄζω τὰ μικρὰ ματάκια του, τὰ μενεξεδένια, ποῦ σὰν ξεβλακισμένα φαντάζανε στὸ πολὺ φῶς κ' ἡ μύτη, τώρα ποῦ ἀδυνατίσε, φαινότανε ἀπέραντη.

Ὡς εἶδε τὴ Χρυσούλα, ἀνασηκώθηκε κι ὅλο του τὸ προσωπάκι γέλασε. Ἐνας βήχας δυνατὸς ἔσεισε ὅλο του τὸ κορμί.

— Καλημέρα ! Καλημέρα ! Εἶμαι χαρούμενος σήμερα.

Ἡ φωνὴ του ξεναχάθηκε μέσα στὸ βήχα.

— Μὰ τί ἔχετε ; γιατί εἶστε χλωμὴ ; τί τρέχει ;

Φώναξε ταραγμένος βλέποντας καλὰ τὸ πρόσωπο τῆς Χρυσούλας.

— Τίποτα, τίποτα. Φοβοῦμαι...

— Σὰς πείραξε κανεὶς ; Σὰς εἶπανε τίποτα ;..

— Ὁχι ! ὄχι !

— Τί φοβάστε λοιπόν ;

— Ὁλα, ὅλα, ὅλα ! Δὲν ξέρω. Θέλω νὰ πεθάνω. Ἡ ζωὴ παραπολύ βαρύνει ἀπάνω στοὺς ὤμους μου. Δὲν ξέρω. Οἱ ὄμοι μου ἴσως εἶναι παραπολύ ἀδύνατοι καὶ λυγίζουσι καὶ σποῦνε.

Ὁ Γοργίας τὴν κύταζε καὶ δὲν ἐνοουσε.

— Μὰ τί σημαίνουν οἱ πόνοι μας μπροστὰ στὴν ὀμορφιά, Χρυσούλα ; Ἀπὸ ἀγάπης καὶ μίσῃ πλύνεται καὶ ξεπλένεται ἡ ψυχὴ. Μὰ εἶναι κάποια ποιήματα καὶ κάποια βουὰ καὶ δῦσε ἡλιῶν καὶ θάλασσες ποῦ αἰώνια μένουσι καὶ παρηγοροῦνε τὴν

ψυχὴ. Νά, σήμερα ἐγὼ, μὲ ὅλη μου τὴν ἀρρώστια καὶ μὲ ὅλα μου τὰ χάλια εἶμαι μεθημένος ἀπὸ τὴν εὐτυχία.

Ἀπλώσε τὸ χέρι του κ' ἔπιασε ἀπὸ ἕνα τραπέζακι δίπλα του ἕνα τεύχος περιοδικῆ καὶ τὸ σιούσε θριαμβευτικὰ.

— Βλέπετε αὐτό ; Τὸ βλέπετε ; Τώρα μοῦ τῶφερε ὁ ταχυδρόμος. Ἀνὲ βρῆτε τί ἔχει μέσα !

Ἡ Χρυσούλα εἶχε καθίσει σὲ μιὰ καρέκλα, κοντὰ στὸ παράθυρο ἔκρυψε τὸ πρόσωπό της μέσα στὰ χέρια της καὶ σάπαινε.

— Ἐνα τραγοῦδι τῆς Σαπφῶς ! Μήτε ἕνας μῆνας δὲν εἶναι ποῦ ἀνακαλύφθηκε στοὺς πάπυρους τῆς Αἰγύπτου !

Ἡ φωνὴ του ἔτρεμε ἀπὸ τὴ συγκίνηση. Πασιχαροὺς ἔσκυψε καὶ μεσόκλεισε τὰ ματάκια του νὰ δεῖ τὴν κεραυνόβολη ἐντύπωση ποῦ θάκκενε ἡ ἀγγελία αὐτὴ στὴ Χρυσούλα. Περίμενε νὰ τὴ δεῖ νὰ πεταχθῆ ἀπάνω, δλοκόκκινη καὶ ν' ἀπλώσει τὰ χέρια της, νὰ ρηχθῆ νὰ τοῦ ἀρπάξῃ τὸ περιοδικὸ καὶ νὰ φωνάξῃ :

— αὐτῆς Σαπφῶς ! Τραγοῦδι τῆς Σαπφῶς ! Κάνε ντε γρήγορα ! γρήγορα ! Δώστε μού το. Πεθαίνω ἀπὸ τὴ λαχτάρα. Τῆς Σαπφῶς !» (Ἀκολουθεῖ)